

ONTWAKEND VOLK

MAANDBLAD TOT VORMING VAN DEN NEDERLANDSCHEN GEEST

OPSTELRAAD: MALIEBAAN 35, UTRECHT

UITGAVE: NENASU — POSTBUS 2 — LEIDEN

INSCHRIJFGELD: f 1.50 PER JAAR (f 0.75 PER HALF JAAR)

POSTREKENING 207915 (TEN NAME VAN „VOLK EN VADERLAND”)

Het lied zonder woorden

Er is geen woord, dat zeggen kan
het diep gevoel van elken man
die zich door mannen weet omringd,
wier hart dezelfde vreugden zingt.
Er zijn geen woorden van dit lied:
wie niet verstaan wil, hoort het niet.

Wat heeft ons saamgebonden,
wat hebben wij gevonden,
dat wij eendrachtig samengaan,
dat wij vast naast elkander staan,
wat heeft ons aangegrepen,
wat hebben wij begrepen,
wat jaagt ons voort, aaneengesmeed
en voor elkaar in vreugd en leed
onwrikbaar trouw: een kameraad,
in liefde die niet meer vergaat?

De paarse eenvoud onzer heiden,
waar schaduwen en stilten toeven,
het rijpe groen van onze weiden,
de oerkracht onzer oude hoeven,
de heuvels en het polderland,

de zee, de duinen en het zand,
 het felle driften onzer steden,
 de grootheid van een fier verleden,
 het heden, met zijn werk, zijn zorgen,
 het stijgen, stijgen naar den morgen:
 dit is het al dat ons doet branden,
 dit jaagt een wil door onze handen,
 dit is de stem, die ons gebiedt,
 dit bindt ons saam, dit is ons lied.

O, wanneer, wanneer zal dit willen,
 ons lied in allen medetrillen
 die nu nog vechten voor een waan,
 die braaf en klein hun leven gaan?
 Werkt, werkt dan, kameraden,
 gij kent uw grond, gij hebt uw spaden,
 werkt, werkt, opdat ook zij verstaan.

ROB DELSING

Revolutie

„Meent niet dat Ik gekomen ben om de Wet of de Profeten te ontbinden; Ik ben niet gekomen om die te ontbinden maar te vervullen”.

Matth. V, 17.

Er is tweeërlei revolutie.
 Die der ontbinding en die der vervulling.

Het beeld der ontbinding is de afgesneden bloem, die nog kortstondig nageurt en nafleurt en dan verwelkt.

Het beeld der vervulling is de boomgaard, waarvan de bodem wit is van afgevallen bloesemweelde, maar aan de boomen heeft zich de vrucht gezet, die rijpt.

Niet dat de N.S.B. door onze allerchristelijkste regeering op de lijst der revolutionaire vereenigingen staat is voor haar smadelijk. Maar dat ze er op staat met de communisten.

En toch is het ook weer leerzaam. Want nu staan op den regeerings-index de vertegenwoordigers der tweeërlei revolutie, tusschen welke de eindstrijd gaat, nu het conservatief-bestaande oud is en nabij der verdwijning.

Het is voorts begrijpelijk, dat de partij der ontbinding met die der conserveering arm in arm, waar maar mogelijk, optrekt tegen die der vervulling. Wat oud en verouderd is helpt aan de zelfontbinding mee, maar wat vrucht zet is gevaarlijk.

En het is ook niet onbegrijpelijk, dat de partij der conserveering, als puntje bij paaltje komt, de voorkeur geeft aan de partij der ontbinding boven die der vervulling. Tegen de ontbinding rekent zij op het levensinstinct der schare, en er is nog altijd een: „après nous le déluge!“ ¹⁾ Dien de Goden verderven willen, slaan zij met blindheid. Maar wat vrucht belooft, stelt haar in haar eigen onvruchtbaarheid ten toon. „Dat is de erfgenaam, laat ons dien dooden!“ Om een voorbeeld aan eigen tijd te ontleenen: voor de reputatie van het „ancien régime“ is een Hitler fnuikend maar niet een Stalin.

Het was heel tactisch, maar even beginselloos toen Colijn zijn anti-revolutionnaires te wapen riep tegen de nationaal-socialistische „revolutie“. Hij speculeerde er op, dat het den nazaten van Groen zou ontgaan, dat Groen ganschelijk niet geprotesteerd had tegen een revolutie in het algemeen. B.v. niet tegen de revolutie tegen Philips II! Maar tegen een zeer bepaalde revolutie, n.l. tegen de beginselen en motieven en den geest der Fransche revolutie, tegen de revolutie der ontbinding. En diè revolutie bestreed Groen in de 19e eeuwse democratie, in de 19e eeuwse heerschende cultuur, in de parlementaire regeering des lands. In den gematigden vorm, die voor Groen slechts het voorspel was van een revolutie, die in verschrikking en chaos-scheppende kracht de Fransche revolutie verachter zich zou laten. Groen wist te onderscheiden tusschen de revolutie van boven en van beneden, van den reformator en van den bolsjewiek, van de wedergeboorte en van het graf, van de vervulling en van de ontbinding.

De revolutie der ontbinding stuurt aan op den chaos. En uit dien chaos moet dan — hoè moet later maar blijken — een nieuwe wereld verrijzen.

De revolutie der vervulling heeft zeker iets geheel nieuws op het oog en het staat critisch tegenover het bestaande. Maar in de groote scheppingsgegevenheden en goddelijke ordinantiës, in de groote nationale traditiën, in die historische momenten in het verleden, die haar wonderen Gods zijn, vindt zij het bestek, de richtsnoeren, de vastigheden, de waarheden, de grondstoffen, de bouwsteen, het cement, de profetieën van het nieuwe huis, dat zij bouwen wil, van de nieuwe natie die

¹⁾ „Na ons de zondvloed“ (Opstelr.).

zij scheppen wil. Het zal nieuwschepping en vernieuwing tegader zijn.

De revolutie der vervulling is nieuwschepping ten opzichte van de begeerte van den conservatief, die haar door restauratie de wind uit de zeilen wil nemen. IJdele begeerte, wat geweest is keert niet terug: de Middeleeuwen niet en de gouden eeuw niet. „En men doet geen nieuwen wijn in oude lederen zakken en men zet geen lap van een nieuw kleed op een oud kleed". IJdele poging! Hoogstens uitstel van executie.

Zij is echter vernieuwing ten opzichte van den bolsjewiek, die de erfenis der Vaders vernietigen, de talen verwarren, het verleden afbreken, en chaos maken gaat. Dat is de waanzin van den zichzelf tot God verklarenden mensch, die zich echter als duivel ontpopt. Deze mensch kent zichzelf een scheppende kracht toe, die alleen God bezit; en het doel, dat hij nastreeft, is niet goddelijk maar duivelsch. Want het goddelijke schepingsdoel is niet vernietiging om dan eventueel een nieuwe wereld te scheppen, maar de instandhouding van het werk Zijner handen. En in dienst dezer instandhouding staan dan ook oordeelen, gerichten, loutering en vernieuwing.

B.

Heerschappij

„Bevordering van een krachtig, in dienst van het algemeen staand, staatsgezag, onafhankelijk van geldmagnaten, kerkelijke overheden en volksgunst".

(Programma N.S.B. Art. B. 5)

Wie krachtens zijn wezen heerscht, gelijkt de noordstar — verblijvende op één plaats, omkringen naar alle sterren".

(Kong Fu Tse)

In deze verhandeling is het er ons om te doen, dat wij onszelf bezinnen op het principe der heerschappij, welk principe met zooveel woorden in ons programma is uitgedrukt. Een principieel inzicht schenkt doorzicht in de huidige verhoudingen

en uitzicht voor de toekomst. Zonder principieel inzicht kan er van ons handelen niets terecht komen. Grondslag van alle handelen is geestelijke wezensgesteldheid.

Om tot een juist begrip van het wezen der heerschappij te komen, is het allereerst noodzakelijk, dat wij een blik werpen op bouw en organisme van de samenleving. Ik wil dit in deze verhandeling doen aan de hand van de werken van **Othmar Spann**, wiens rijke gedachten ik thans voornamelijk uit zijn „Gesellschaftslehre” en „Der wahre Staat” hier tracht weer te geven tot verdieping van ons Nationaal-Socialistische bewustzijn. Den belangstellenden lezer verwijs ik met nadruk naar dezen, m.i. belangrijkste filosoof der fascistische (nationaal-socialistische) gedachte.

Wanneer wij de samenleving bezien, staan wij verbaasd vanwege de veelheid der verschijnselen waarin deze zich openhaart. Onmogelijk is het al deze verschijnselen op te sommen. Wij willen echter een greep doen, om ons terdege bewust te worden hoe uiteenvallend de samenleving wel is. En dan verrijzen voor ons oog: vrijdenkers en Rooms-Katholieken en Protestanten; tegenstanders van vaccinedwang en een vereeniging van artsen, die vaccinedwang eischen; conservatieven en reactionairen; democraten en aristocraten; pacifisten en militairisten; Wagnerianen en Bachvereerders; vlinderverzamelaars en postzegelverzamelaars, spiritisten en materialisten; trekvogels en fatten en modepoppen; vakarbeiders en fabrieksdirecteuren; beminnaars der schoone letteren en radio-maniakken; geleerden, zich terugtrekkend in de stilte van hun studeerkamer en staatslieden, staande in de branding van het leven; kerkisten en anti-kerkelijken; kunstenaars en bekrompen burgers; middenstanders en leiders van groote warenhuizen; philanthropen en egoïsten; enz. enz. Ieder kan naar believen het aantal groepen uitbreiden: het blijft één bonte verzameling. Niet alleen vijandig staan ze tegenover elkaar; neen het is erger: ze zijn elkaar vreemd en verstaan elkaar niet. En wat nog meer bevreemdt: dit niet-verstaan schijnt toe te nemen naar mate de groepen dichter bij elkaar staan. Dat kunstenaars en bekrompen burgers elkaar niet begrijpen, daar kan men inkomen; doch wat moet men er van denken, dat juist de groepen der kubisten en futuristen, der impressionisten en der expressionisten, der mottenverzamelaars en der vlinderverzamelaars, der Strauszvereerders en der Wagnervereerders elkaar eerst recht niet begrijpen? Al deze gemeenschappen van menschen zijn elkaar volkomen vreemd, als uit de lucht gevallen.

Maar ook voor grootere en daardoor in zichzelf reeds losser samenhangende gemeenschappen geldt hetzelfde. Tusschen intellectueelen en onontwikkelden gaapt een diepe kloof. Zijn niet, om de wereld der arbeiders te leeren kennen, speciale boeken geschreven; heeft men daartoe niet excursies naar de fabrieken georganiseerd en vestigden welvarenden van goeden wille zich niet in de arbeiderskwartieren der groote steden?

Het beeld, dat zich hier voor ons oog ontrolt, teekent wel zeer duidelijk de groote, de grenzenlooze versplintering der samenleving in allerlei kleine gemeenschappen.

Dit is de werkelijkheid en met deze werkelijkheid hebben wij te rekenen! Duidelijk moet het ons ook voor den geest staan, dat iedere menschelijke samenleving noodzakelijkerwijze moet bestaan uit een oneindige verscheidenheid van gemeenschappen. Waar l e v e n is, is p l u r i f o r m i t e i t.¹⁾

Nochtans echter vormen al deze onderscheiden gemeenschappen een samenleving en dit hebben wij, als gegeven, nader te onderzoeken. Daartoe vragen wij ons eerst af tusschen wien gemeenschap mogelijk is.

Gemeenschap is niet mogelijk tusschen alle menschen. De mogelijkheid, om tot een eenheid van veelheden te komen, ligt in de voorwaarde, dat er een zekere gelijkgeaardheid moet zijn. De kleinste gemeenschappen, bestaande uit een twee-eenheid, geven ons hiervan een beeld. Zulk een twee-eenheid is bij voorbeeld het huwelijk, de gemeenschap tusschen moeder en kind, tusschen leider en volgeling, vriendschap enz. In het huwelijk is steeds de een gever de ander ontvanger en omgekeerd. Steeds is er uitwisseling, steeds een geven en ontvangen, waardoor deze twee tot één worden. Waren beiden volmaakt, zoo zouden zij elkaar niets te geven hebben. Was het verschil te groot, zoo zouden zij zich van elkaar afkeeren, in plaats van hun levensgeluk en levensvolheid in en door elkander te vinden. Zoo is dus de kern van alle gemeenschap en derhalve ook van de samenleving als geheel hetgeen **Spann** met een kunstterm „Gezweiung” noemt. Deze kunstterm is door ons niet te vertalen; wij zouden hem kunnen omschrijven als „organische (niet dialectische) synthese”. Deze „Gezweiung”, deze kleinste gemeenschap is grondslag en wezen van de maatschap, van de samenleving.

Wel is waar, dat er ook van een gemeenschap van geestelijk volkomen gelijken gesproken kan worden, doch dan is er geen sprake meer van activeering, van vorming, van vervolmaking

¹⁾ Meervormigheid. (Opstelr.)

in en door elkaar. Een dergelijke gemeenschap valt dan ook buiten de menselijke, aardsche, tijdelijke samenleving en bestaat als gemeenschap van volkomen geestelijk gelijken in de „Communio Sanctorum“, de Gemeenschap der Heiligen, waarvan de Christelijke Geloofsbelijdenis getuigt en welke haar eenheid vindt in en door Hem, Die boven allen staat en Dien allen aanbidden. Vanuit het standpunt der menselijke samenleving gezien, is hier geen sprake meer van gemeenschap binnen het raam der menselijke samenleving, maar van „afgescheidenheid“, van „onthevenheid“ de menselijke samenleving te boven gaande.

De oervorm van gemeenschap, van alle levende organische synthese is derhalve de wederkeerig zich vervolmakende ongelijkheid op basis van gelijkheid.

Bestaat aldus de samenleving uit een zoo uiteenlopende verscheidenheid van elkander vreemde, grootere of kleinere gemeenschappen, zoo vragen wij ons af, of dit alles niet tot een chaos in plaats van tot een samenleving moet leiden. Indien deze gemeenschappen zich immers zouden handhaven in hun isolement ¹⁾, zoo moet de samenleving als zand uiteenvallen. En daarmede zouden wij terecht zijn gekomen in de atomistische ²⁾ beschouwingswijze van de samenleving, welke atomistische beschouwingswijze, als zijnde die van het demo-liberale individualisme, door ons verworpen wordt. Doch zoo staat de zaak niet. Want ten eerste blijkt, dat het in de samenleving niet ontbreekt aan door alle gemeenschappen heen grijpende andere gemeenschappen. Deze gemeenschappen vormen als het ware den ondergrond waarop zich de verscheidenheid van gemeenschappen kan verheffen. Deze alle min of meer bindende en omvattende hogere gemeenschappen zijn b.v.: Godsdienst, wetenschap, kunst, zeden en gewoonten, taal, bodem, volk, geschiedenis, staat enz. Ten tweede blijken er in de samenleving verschijnselen van bindenden aard te zijn, welke menschen van verschillende gemeenschappen op nieuw bij elkander brengen. Zoo vereenigt de mode dienstmeisjes en mevrouwen, de politieke propaganda b.v. impressionisten en futuristen, de reclame elkaar beconcurrerende fabrieken. Ten derde zien wij, dat de gemeenschappen zich zelf ordenen in hun tegenstellingen naar objectieve regels, en wel ten eerste naar een waarde-ordening en ten tweede volgens hun geestelijken inhoud, dat wil zeggen rangschikking naar hun opgenomen zijn

¹⁾ Afzondering. (Opstelr.)

²⁾ Atomisme: leer der stofdeeltjes. (Opstelr.)

in het organisch geheel der samenleving. Ten slotte: deze eenheid der gemeenschappen op grond van hun innerlijke waarde en hun geestelijken inhoud zou op zichzelf niet tot stand kunnen komen, zoo daar ook niet was een zich op hun grondslagen verheffende heerschappij.

Bezien wij eerst de formeele geledingswet der samenleving, n.l. die van den organischen opbouw der samenleving volgens waarden. Dat er een samenleving is ondanks haar versplintering moet het gevolg wezen van een haar op de een of andere wijze immanente¹⁾ eenheidswet. De gemeenschapskringen kunnen nog zoo vijandig tegenover elkaar staan en elkaar vreemd zijn, deze vijandigheid en vreemdheid is er slechts subjectief, n.l. vanuit elke afzonderlijke gemeenschap of kring van gemeenschappen gezien! Juist in hun tegenstellingen liggen objectieve eenheidstrekken. Waar zouden anders deze tegenstellingen vandaan moeten komen en waarop zouden zij zich moeten gronden? De eerste eenheidstrek is die der waarde. Overeenkomstig de ons inwonende geestelijke wezensgesteldheid schatten wij de gemeenschappen in de samenleving naar waarden. Wij deelen de samenleving in, rangschikken haar geledingen volgens ons inzicht en onze overtuiging naar eigen waardeeringssysteem. Zoo zien wij de samenleving als een pyramide: de hoogste waarden aan de spits (dat zijn tevens de minst voorradige), de laagste waarden als grondlaag (tegelijk het grootst in aantal) en daaronder, wederom spits toeloopend, de negatieve waarden. Vanzelfsprekend valt deze rangschikking anders uit, naar mate de geestelijke wezensgesteldheid van den indeeler anders is. Een atheïst heeft een andere waardeering dan een Christen. Hoe dit ook zij, steeds blijken er weinig topwaarden te zijn, veel middelwaarden, nog meer geringere waarden en ten slotte wederom een klein aantal negatieve waarden. Deze rangschikking naar waardeering op grond van een geestelijke wezensgesteldheid brengt de scherpste tegenstanders weer bijeen. Immers Rooms-Katholieken en Protestanten stellen den Godsdienst aan de spits; Wagnerianen en Bachvereerders zijn één in de waardeering van de kunst enz. enz. Hun verschillen en geschillen vormen als het ware een huiselijke aangelegenheid. Gerangschikt naar waarde vormen veel geledingen opnieuw een gemeenschap, terwijl ook bestanddeelen van de eene geleding in de andere overgaan, zoodat gesproken kan worden

---

¹⁾ Blijvende, bestendige. (Opstelr.)

van de kringende dynamiek ¹⁾ voortspruitende uit geestelijke wezensgesteldheid.

Zijn wij nu echter wel veel opgeschoten? Men zou immers kunnen zeggen, dat deze rangschikking niet anders is dan atomiseering op hooger trap. Voor een samenleving hebben wij echter noodig een levens-organisme, elkaar wederkeerig vervolmakende rangschikking en aan- of ineenschakeling der gemeenschappen en gemeenschapsgroepen of -kringen binnen het geheel. Om een organische samenleving te vormen moeten de gemeenschappen elk voor zich de eigenschap bezitten om geleding, om ledemaat van een geestelijk geheel te zijn, welk geheel in de samenleving aan den dag treedt. Juist door hun geledingseigenschap worden de onderscheiden gemeenschappen tot een geestelijk geheel. Wanneer wij aan de kleinste organische synthese ²⁾ de geledingseigenschappen toeschrijven, zoo kan dit alleen geschieden van uit het geheel der geestelijke verschijnselen. Alle geestelijke inhouden van alle gemeenschappen vormen een geheel, ook zelfs indien zij de grootste tegenstellingen bevatten. Zuiver logisch gezien bestaan toch voor alle geestelijke groepen: tegenstanders, voorstanders, aanhangers, vrienden, neutralen enz. In waarheid is dus nimmer een geestelijk iets geïsoleerd, maar bestaat steeds als een geleding heenwijzende naar andere geledingen. **Spann** geeft als voorbeeld van deze stelling het drama. Het drama bestaat uit spelers en tegenspelers: tegenover den held een zwakkeling, tegenover den goede een boosaardige, tegenover den verleider een verleide, tegenover den intrigant een naïeveling, tegenover den asceet ³⁾ een wellusteling, tegenover den heilige een wereldling, tegenover een gunsteling van Fortuna een door haar verworpene, tegenover den offerv aardige een eigenzuchtige. Het voorbeeld van het drama leert ons, dat de geestelijke inhouden der gemeenschappen niet leiden tot een chaos, doch — zij het ook door de tegenstellingen op elkander wijzende — geledingen van een geheel vormen, van een geestelijken kosmos. ⁴⁾ Door hun tegenstelling staan zij juist als geleding in betrekking tot elkander en door hun tegenstelling krijgen zij juist pas hun volle uitbeelding en waarheid, komen zij tot hun uiterste verwerkelijking. Als de geheele wereld grijs was, zou er geen kleurensymphonie zijn.

Bestond er uitsluitend heiligheid, zoo was er geen sprake

¹⁾ Dynamica: de leer der bewegingsverschijnselen. (Opstelr.)

²⁾ Synthese: verbinding, samenbundeling, samenvatting. (Opstelr.)

³⁾ Asceet: streng, vroom Christen. Ingetogene. (Opstelr.)

⁴⁾ Kosmos: de natuur als één geheel. (Opstelr.)

van religieusiteit (als beleving en kennis). Al het werkelijke heeft voor zijn vol-zijn een tegenstelling nodig. Niet een tegenstelling in den zin van positief en negatief (+ & —), maar een ver-vol-makende, voortspruitende uit organische, geleidelijke onderscheiding en rangordening, zooals blauw en geel, intuïtie en handeling, mannelijk en vrouwelijk zich in en door elkander vervolmaken. Dus geen dialectische tegenstelling in Hegelschen zin, noch een absolute tegenstelling, maar de organische, vervolmakende tegenstelling. Immers daar, waar nog slechts een inzicht, een zedelijke deugdzaamheid, een geestelijke richting heerscht, heerscht deze alleen krachtens de overwinning der foutieve inzichten, der slechte eigenschappen, gevoelens en gedachten. Wie waarheid heeft, is door veel fouten en twijfel gegaan; wie deugd bezit, heeft haar nimmer uitsluitend door geboorte, doch steeds daardoor alleen, dat hij zijn slechte neigingen in zichzelf heeft overwonnen en in zich de kracht vormde, om nieuwe verkeerde neigingen te overwinnen en om niet terug te vallen in de oude, overwonnen fouten. Wie ascese beoefent, heeft de begeerte niet tot in den laatsten grond vernietigd, maar haar gebonden; zij moet als mogelijkheid van het tegendeel, als tegenspeelster blijven bestaan.

Uit dit alles blijkt, dat er goede en slechte, hooger waardige en minder waardige, ware en onware gemeenschappen zijn in iedere geestelijke wereld; doch alleen als geledingen van een organisch geheel, gezien vanuit het geestelijk principe van het organisch geheel, dat zij door hun tegenstellingen vormen en voleinden. Als zoodanig noemen wij deze geledingen geestelijke standen. Hierin gelijkt het geestelijke geheel der samenleving op het menschelijk organisme, waarin ook nevens het volkomen gezonde het zieke en ontbindende werkzaam is, dat door het gezonde onder moet worden gehouden en door het gezonde moet worden uitgescheiden voorzover het niet dienstig is aan de vorming en opbouw van het organisme. De mensch is niet alleen ten opzichte van den kosmos als macrokosmos ¹⁾ een microkosmos (een kleine wereld op zich zelf), maar ook ten opzichte van de samenleving een mikrokoinonia (een kleine samenleving op zich zelf). Het blijkt dus, dat, waar het geheel der samenleving is opgebouwd uit en bestaat in geledingen gerangschikt en ineengeschakeld naar waarde en geestelijken inhoud, er binnen dit geheel ruimte is voor geweldige spanningen en dat het geheel niet gemakkelijk door groote tegenstellingen in een chaos vervalt, omdat elk levend organisme

¹⁾ Macrokosmos: het groote heelal. (Opstelr.)

door overwinning van en worsteling met de tegenstellingen zijn eenheid op hooger plan herwint. Dit leert ons ook de geschiedenis der volkeren. Doch voorwaarde voor deze hoogere eenheid is steeds **gezondheid** en deze gezondheid blijft voor de volkeren alleen bewaard door nauw contact met de **Oerbron** van alle leven.

Geestelijken stand zouden wij op grond van het voorafgaande derhalve aldus kunnen omschrijven:

1. als samenvatting, uitdrukking of drager van het geheel, zijnde de grondeigenschap van den geestelijken stand;
2. deze uitdrukking van het geheel geschiedt door elken geestelijken stand op de hem inwonende bijzondere wijze;
3. deze uitdrukking van het geheel naar de inwonende geaardheid van elken geestelijken stand bepaalt zijn wezen in harmonie met de andere standen.

Het geheel als zoodanig immers is steeds verborgen, het openbaart zich in zijn geledingen: staat, godsdienst, wetenschap, kunst, zeden, taal, volk, volkshuishouding enz. Het geheel bestaat in en door de geledingen. Het geheel als zoodanig is ongrijpbaar, het is slechts grijpbaar in de geledingen, waarin het zich openbaart. Het begrip van den geestelijken stand verklaart de inwoning van het geheel in de geledingen en het bestaan van de geledingen door het geheel. Zoo is de eerste natuur van de geleding op zich zelf het volmaakt functioneeren als geleding, maar haar tweede, hoogere natuur is het streven naar het geheel, waardoor zij haar zelfhandhaving, haar neiging tot isolement overwint en zich terugvormt in de hoogere eenheid van het geheel der samenleving. Zoo is de geestelijke stand als eigen-organisme toch niet anders dan orgaan van het geheel, waarbinnen het pas tot hoogste ontplooiing en tot hoogste activiteit komt.

„Want ook het lichaam is niet één lid, maar vele leden. Indien de voet zeide: Dewijl ik de hand niet ben, zoo ben ik van het lichaam niet; is hij daarom niet van het lichaam? En indien het oor zeide: Dewijl ik het oog niet ben, zoo ben ik van het lichaam niet; is het daarom niet van het lichaam? Ware het geheele lichaam het oog, waar zou het gehoor zijn? Ware het geheele lichaam gehoor, waar zou de reuk zijn? Maar nu heeft God de leden gezet, een iegelijk van dezelve in het lichaam, gelijk Hij gewild heeft. Waren zij alle maar één lid, waar zou het lichaam zijn? Maar nu zijn er wel vele leden, doch maar één lichaam” (Paulus in 1 Corinthe 12:14—20). Dit beeld, dat Paulus stelt voor de Christelijke Gemeente, geldt ook voor de samenleving:

het geheel is vóór de deelen (Aristoteles) en bestaat in en door de deelen, terwijl de deelen zonder het geheel niet(s) zijn.

Ten slotte volgt uit het organisch opgenomen zijn van de geestelijke standen in het geheel der samenleving en uit het heenwijzen der standen naar elkander de noodzakelijkheid van „zelfreiniging der samenleving”. Wat zich door al te groote tegenstrijdigheid en uitzonderlijkheid isoleert, scheidt zich zelve uit, maakt zich onwerkzaam en onbruikbaar en gaat ten gronde. Om isoleering ook van de harmonieerende standen te voorkomen, is het noodzakelijk, dat elke stand wortelt in en leeft uit den stam van het geheel.

Wat nu is de taak van de heerschappij in een dusdanig in standen organisch als eenheid aan den dag tredende (dus corporatieve) samenleving? In het algemeen antwoorden wij hierop, dat de heerschappij heeft te garandeeren, dat het lid zijn grenzen niet overschrijdt en het geheel niet overwoekert en vervolgens, dat de lagere waarden zich niet verheffen boven de hogere.

Volgens individualistische opvatting is heerschappij, daar zij de samenleving ziet als een verzameling van los naast elkaar staande individuen, niet anders dan heerschappij van uiterlijken aard, n.l. geweldoefening en onderdrukking (in den „democratischen” staat ten behoeve van de „helpt plus één”). Vanwaar stamt deze leer van de mechanische gezagsuitoefening? De leer van het natuurrecht verklaart het gezag uit het oerstaatsverdrag der burgers: iedere burger heeft ten behoeve van den goeden gang van zaken een deel van zijn eigen gezag overgedragen aan den staat, de z.g. delegeering uit volkssouvereiniteit. Een zeldzaam kinderlijke voorstelling van zaken! Men stelle zich de ondergrondsche machten voor, zooals deze zich steeds in de geschiedenis openbaren in opstanden, omwentelingen, reformaties, burgeroorlogen en waarin de tegengestelde krachten vulcanisch tot uitbarsting komen, de geheele samenleving verstorend en vaak cultuur en cultus bedreigend. Dan blijkt duidelijk, dat noch verdrag noch verdragsbreuk de heerschappij scheppen. Consequenter is het dan, om het Macchiavellisme ¹⁾ aan te hangen, dat heerschappij eenvoudig verklaart uit het overwicht van den sterke over den zwakke. Op de onderdrukking van de zwakken door de sterken moet

¹⁾ Leer van Macchiavelli, Florentijnsch staatsman uit de 15e—16e eeuw, die in zijn werk „Il Principe” (De vorst) verkondigde, dat de vorst alle middelen, geoorloofd en ongeoorloofd, bij het regeeren te baat mocht nemen. Macchiavellisme = gewetenlooze politiek. (Opstelr.)

het geheele levensproces van staat en samenleving rusten. Er bestaan vele manieren, om een ander onder te krijgen!

Volgens universalistisch standpunt (d.i. het standpunt, dat ingenomen wordt door de universalistische filosofie, waarvan **Spann** de vertegenwoordiger is in dezen tijd, en welke filosofie niets te maken heeft met internationalisme, doch haar benaming grondt op het woord universum, dat geheel, gezamenlijkheid beteekent en welke filosofie, uitgaande van het geheel, alle verschijnselen op alle terrein der menschelijke samenleving tracht te doorzien en te fundeeren — zie o.a. **Spann** „Schöpfungsgang des Geistes“) is het begrip der heerschappij een ander. Volgens dit standpunt is heerschappij of gezag niet anders dan „doen gelden“, d.w.z. gezag als geestelijke, innerlijke, doelmatige heerschappij, b.v.: de geldigheid van het logisch juiste tegenover het onjuiste, van het schoone tegenover het leelijke, van het goede tegenover het booze, van het vormende en opbouwende tegenover het ontwrichtende en afbrekende. Hier wordt geen gezag uitgeoefend, hier wordt niet geheerscht door uiterlijk, mechanisch geweld, maar krachtens de verplichting, welke organisch voortvloeit uit geestelijke wezensgesteldheid!

Dit begrip van heerschappij berust niet op fantasie. Integendeel, het blijkt juist, dat alleen het gezag, dat berust op innerlijke, geestelijke waarden, zijn stempel zet op de geschiedenis. De geschiedenis leert ons, dat de geestelijke waarden de eenige duurzame bouwstof leveren, waardoor de menschheid en de volkeren worden opgebouwd, welke bouwstof noch door vuur noch door zwaard is te vervangen. Alle durende heerschappij en alle daardoor bereikte orde in de samenleving is innerlijke heerschappij. Een samenleving, waarin geen fundeerende, geestelijke waarden gelden, is door niets, ook niet door uiterlijk geweld bijeen te houden!

Geldigheid, innerlijke heerschappij, autoriteit, autoritatieve samenbinding, dat zijn in den grond begrippen van gelijke beteekenis en de mechanische gezagsuitoefening staat daar verstorend tegenover of zij staat hen hulpbiedend en vervolmakend terzijde.

Willen de geledingen, de geestelijke standen hun roeping als volmaakt functioneerend organisme binnen het organisme van het geheel der samenleving volgen, zoo moet het uiterlijk gezag, dat voortspruit uit de geestelijke wezensgesteldheid van het geheel, waarbinnen de geledingen tot hun hoogste ontplooiing komen, een hulpbewijzend, een verzorgend, een dienend gezag

zijn. Zonder dit inzicht is noch het heden, noch de historie te begrijpen; zonder dit inzicht is geen staatsmanskunst voor de toekomst mogelijk. Innerlijke heerschappij en uiterlijke, dienende gezagsuitoefening zijn zijde en keerzijde. Zoodra autoriteit en gezagsuitoefening uiteenvallen, is het bestaan van de samenleving in gevaar. In de autoriteit van de gezagsuitoefening openbaart zich de geest en vervolmaakt zich. Daarom is zonder uiterlijke gezagsuitoefening geen samenleving mogelijk; een organisch gezonde samenleving baart uit zichzelf uiterlijke gezagsuitoefening op grond van de haar inwonende geestelijke waarden en op grond van de rangordening dier waarden binnen het geheel.

Zooals een zuiverende, reinigende verzorging van het lichaam organisch de ziektekiemen uitscheidt en de voor haar nuttelooze resten uit zich verwijderd en tevens uiterlijk, mechanisch het lichaam wordt gezuiverd en gereinigd, zooals de geest des menschen twijfel en tegenstelling moet overwinnen, om tot levensopbouw en inzicht en tot hoge geestelijke functioneering te komen, zoo moet ook de samenleving tot een goed functioneerend, alle hare geledingen tot haar recht doen komend en tot volle ontplooiing brengend, organisme uitgroeien en door middel van een gezondheidsuitwerkende, verzorgende, reinigende en dienende gezagsuitoefening zichzelf bewaren, vervolmaken en de haar ontwrichtende en ontbindende elementen op hun plaats zetten. Daarom berust iedere historische, levende samenleving daarop, dat zij het slechte onderdrukt en de haar vijandige ideologieën in boeien slaat. Iedere waarachtig levende samenleving berust daarop, dat zij onophoudelijk zegevierend uit den strijd voor het goede tegen het kwade te voorschijn komt.

Deze onophoudelijke werkzaamheden in de samenleving tot heil en opbouw van haar organisme zou ik, op voetspoor van de leer van Aristoteles, Thomas van Aquino, De Groot, Arriëns Kappers inzake de ziel als vormend principe in onafgebroken werkzaamheid, de entelechie der samenleving willen noemen, welke entelechie zich openbaart in heerschappij en gezagsuitoefening.

Na dit verworven inzicht in het organisme van de samenleving zal het niet bevreemden, dat wij de redding van ons volk zien in de doorwerking en ten uitvoerbrenging van de Nederlandsche Nationaal-Socialistische gedachte, zooals deze door onze Beweging gepropageerd wordt. Immers ons geheele programma, zooals dit is neergelegd in brochure 1 en uitge-

werkt en toegelicht is in de brochures 2 tot en met 5 is gegrond op dit universalistisch filosofisch inzicht.

De door ons begeerde en door ons te verwerkelijken samenleving binnen het geheel van den Nederlandschen Staat berust op de corporatieve, d.i. op den organischen opbouw van de samenleving in al haar geledingen, zoowel van den enkeling als van de economische en geestelijke standen, waarbinnen naar onze heilige overtuiging, alleen volle ontplooiing van het persoonlijke en gemeenschappelijke leven mogelijk is.

En de entelechie komt in onze beweging tot uitdrukking in het Leidersprincipe, welk principe in en door den persoon van den Leider ons garandeert, dat het organisme van den Nederlandschen Nationaal-Socialistischen Staat zuiver en rein gehouden zal worden door een krachtige heerschappij en door een het geheel dienende gezagsuitoefening onafhankelijk van ongeestelijke machten.

En de geestelijke wezensgesteldheid van den komenden Nederlandschen Nationaal-Socialistischen Staat waarborgt ons de doorvoering onzer beginselen op alle terrein des levens en waarborgt ons de overwinning over de machten der duisternis. Want deze wezensgesteldheid is erkenning van de Souvereiniteit Gods in ons staatkundig en maatschappelijk en persoonlijk leven, welke erkenning berust op de doorwerking van het Christendom in ons volk. Vandaar, dat de Leider in zijn samenvatting van de doelstellingen onzer Beweging als nummer een noemt: het bevorderen van een Godbelijdende samenleving en punt 15 van ons programma luidt: volledige Godsdienst — en gewetensvrijheid, met bescherming van den Christelijken Godsdienst voor het in Europa gelegen deel van het Rijk. Hier ligt de hoge en heilige taak van ieder Nederlandsch Christen: getuigen van zijn Christelijke gezindheid ten bate van het geheel in woord en daad, tot welke kerkelijke gemeenschap hij ook moge behooren.

De vrijheid, waarin God elk mensch gezet heeft en zonder welke geen verantwoordelijkheid of waarachtig mensch-zijn mogelijk was, worde door de doorwerking onzer beginselen voor iederen Nederlander in plaats van vrijheid in het kwade, vrijheid in het goede, d.w.z. vrijheid in gebondenheid aan God, de Fontein aller goeden. Dan is de vrijheid ons volk niet meer tot een last, maar tot een voorrecht!

Want vrijheid zonder God voert tot slavernij en onderdrukking.

Maar de vrijheid, waarmede Christus ons vrijmaakt, door de

wortelen van ons leven vanuit haat en zelfzucht te verleggen in liefde tot God en den naaste, maakt ons tot waarachtige, nieuwe, scheppende menschen.

De aan Christus gebonden heerschappij were uit ons volksleven de ontwrichtende en ontbindende economische, zedelijke en geestelijke elementen en make het daardoor te meer ontvankelijk voor het goede, het schoone en het heilige, dat God den eenswillende schenken wil.

J. K. DE B. Jr.

Vertrouwend voorwaarts

M. H. v. Leeuwen

H. v. d. Berg

Onder smaad en spot en laster,
Onder tierend hoon gejoel,
Schrijdt een vastberaden leger
Voorwaarts naar een heilig doel.
Juichend bij het opmarcheeren,
Door geen aardsche macht te keeren,
Klinkt de strijdkreet die het bindt:
Mussert wint! — Mussert wint!

't Leger komt de boeien slaken
Van een werkelooze jeugd.
Hoog de vaan voor Recht en Vrijheid,
Voor geluk door arbeidsvreugd!
Baatzucht heeft het volk belogen,
Sluw misleid en wreed bedrogen....
Met het gif door haat verblind....
Mussert wint! — Mussert wint!

Weldra zal na blij ontwaken,
't Volk het troostrijk woord verstaan;
Weldra zal in Godsvertrouwen,
't Volk met Mussert samengaan!
Weergeboorte wordt verkregen,
Onder allerhoogste zegen.
Met een dankbaar, eensgezind:
Mussert wint! — Mussert wint!

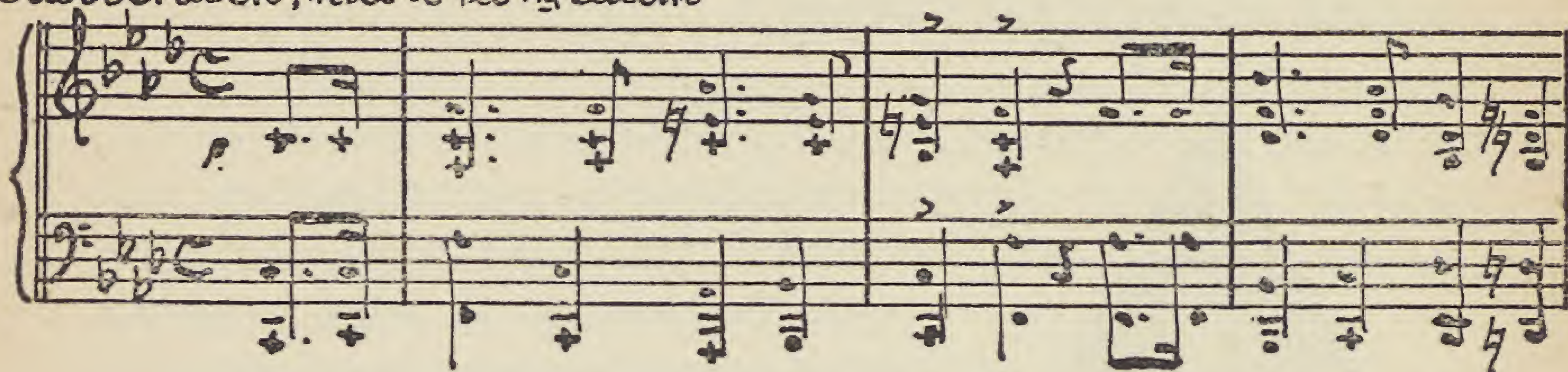
VERTROUWEND VOORWAARTS"

M.H. V. LEEUWEN

H. V. D. BERG

ONDER SMAAD EN SPOT EN LASTER, ONDER TIEREND HOONGE.

Vastberaden, niet te Paragraam

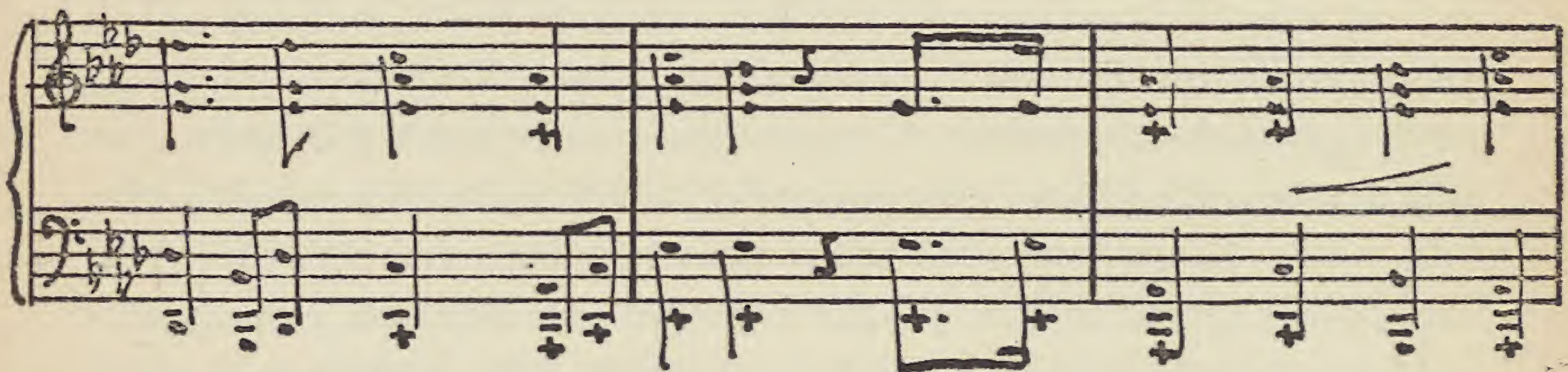
JOEL, SCHRUDT EEN VASTBERADEN LEGER VOORWAARTS NAAREEN

HEILIG DOEL. JUICHEND, BIJ HET OPMARCHEEREN, DOOR GEEN

AARDSCHER MACHT TE KEEREN, KLINT DE STRUDKREET DIE HET

BINDT: MUSSERT WINT! MUSSERT WINT!

Vormelijkheid

(Vervolg)

De behoefte aan onderling vertrouwen en de afkeer van onbetrouwbaarheid is te allen tijde een karaktertrek geweest der noordelijke volkeren. Met die betrouwbaarheid ging gepaard eerbied voor een anders rechten en het gelijke kansen geven aan zijn medemenschen, zelfs aan zijn vijanden.

Een treffend voorbeeld daarvan vindt men ook in de legende van Cuchulain, n.l. in het verhaal, hoe hij gewroken werd door zijn vriend Conall van de Overwinningen.

Conall, die te laat kwam om Cuchulain te helpen, vond het verminkte lijk aan de pilaar gebonden, zocht Lewy en dwong hem tot een tweegevecht. Maar omdat Lewy slechts een hand had, bond Conall eerst zichzelf een zijner handen op den rug vast.

Een dergelijke vereering van ridderlijkheid, het gelijke kansen geven, vond men van ouds ook in Japan bij de Samoerai's, de krijgerskaste, die zich uiterlijk vaak kenmerkt door een langwerpiger gelaat en een blankere huid. In een oud Japansch tooneelstuk komt een strijd voor tusschen een Samoerai, die we A. zullen noemen, en een roover, ook Samoerai, B, in wiens hol A. was doorgedrongen om een familielid te bevrijden. Door het halfduister en door onbekendheid met de plaatselijke omstandigheden struikelde A. over een boomwortel, die gedeeltelijk boven den grond was gegroeid, viel en liet het zwaard aan zijn hand ontglippen. B. raapte dit op, reikte het aan A. over, opdat het gevecht met gelijke kansen kon worden voortgezet.

Deze ridderlijkheid is geen schepping der Roomsche Katholieke Kerk. Ze is door veranderde oeconomische toestanden en door de uitvinding van het buskruit veel schaarscher geworden in het gevecht, maar zit zoo diep ingeworteld in het noordelijk ras, dat ze onder allerlei vormen zich blijft openbaren, ook al werd ze af en toe tijdelijk verstikt. In de onschuldige en gevaarlijke sport liet men haar begaan.

Die edelmoedigheid drong het blanke ras om de slavernij af te schaffen, ze verzette zich altijd weer tegen machtsmisbruik, ook al had men er zelf geen last van.

Zooals de wetenschap voortschrijdt met de regelmatigheid van den loop der sterren en de ontdekkingen telkens als rijpe vruchten wachten op den genialen man, die ze plukken zal, zoo schrijdt de oeconomische en politieke ontwikkeling verder en was het aan Hitler en Mussolini gegeven het eerst de rijpe vrucht te ontdekken van het nationaal-socialisme en het fascisme.

In ons land is het Mussert, die met den scherpsten blik den weg spiedt, welken het Nederlandsche volk zal moeten gaan.

Doch, al waren in het verleden de leuzen vaak verkeerd, of liever al werd er beslag op gelegd door volksvijandige elementen, de innerlijke krachten, die de schreeuw om recht, om vrijheid en recht deden geboren worden, kwamen altijd voort uit den diep gewortelden edelmoedigen aard van ons volk.

De groote revolutie is verzand en heeft geen gelijkheid en broederschap gebracht. De concurrentie wordt steeds oneerlijker, de trusts gaan steeds meer over lijken, het internationale groot-kapitaal bewandelt steeds duisterder en kronkelender paden.

Zelfs de Christelijke kerken zijn onmachtig het voortschrijdend onrecht te keeren. De Joodsche gedachte van het „uitverkoren volk“ heeft steeds meer de christelijke leer verlamd door de invoering van de idee van de „uitverkoren gemeente Gods“, — die haar eigen belangen stelt boven alle anderen.

Wie oplet, kan overal hetzelfde verschijnsel vinden van de **ontaarding** eener richting of gedachte. Dat is de **uiterlijke overdrijving**, de al te groote vormelijkheid.

Bij de bouwstijlen zien wij 't zelfde verschijnsel. Telkens als een periode in den bouwstijl ten einde loopt, ziet men een overwoekering door het ornament, door de verluchtingen of versierselen.

Zoodra het maatschappelijke en zedelijke stroomingen betreft, komt daar nog bij de **opzettelijke** verbreking van het verband tusschen vorm en inhoud, het scheppen van den schijnvorm als bedriegelijke nabootsing van het als goed beschouwde. Ook hier zien we echter de overdrijving in het uiterlijke. Let maar eens goed op de huichelaars en schijnheiligen met zalvende stem, op de formeel-welwillenden en de hyperdeftigen, op de middelmatige machtigen met krakende stem, op de amb-

tenaren, die zich aan de letter der wet houden tegen de bedoeling der wet in.

Vormen zijn natuurlijk noodig. In de samenleving zijn ze onontbeerlijk. Maar het moeten goede, juiste vormen zijn. Ze moeten in overeenstemming blijven met de innerlijke gezindheid, met de bezielende kracht, die aan den vorm het aanschijn gaf.

Eenvoud is het kenmerk van het ware en de Nederlander houdt daarom ook niet van koude drukte....

Wie het eerst de open hand opheft tot het brengen van den nationaal-socialistischen groet is niet altijd de mindere, maar vaak de meerdere in snelheid van waarneming en handeling.

Naast ons gevoel van kameraadschap kennen wij den eerbied voor onze Leiders, welke gevoelens wij niet ten toon spreiden om de buitenwereld te laten genieten. We gedragen ons, zooals ons hart en verstand ons dat ingeeft. Maar wij zullen daarbij toch altijd moeten bedenken, dat juist van onze gedragingen onderling in het openbaar de grootste invloed uitgaat. Ik wil wel bekennen, dat het de ongekunstelde, eenvoudige, hartelijke en opgewekte begroetingen waren, welke ik vlak bij mijne woning voor een kringhuis zag, die mij deden besluiten met de N.S.B. kennis te maken.

De vernieuwing van onzen geest gaat van zelf gepaard met nieuwe vormen, die nog geen behoefte hebben aan overdrijving. Met het breken der banden van slavernij schaffen wij af het buigen van het hoofd — symbool van het verwachten van den genadeslag. Als vrije volksgenooten treden wij elkaar tegemoet, rechtop. Onze hand is bij den groet even open als ons oog en ons hart.

Vertrouwen en gemis aan zelfzucht geven warmte aan onze vormen. De ons voorgeschreven vormen zijn goed. Men houde zich stipt daaraan. Dat maakt een indruk van tucht en orde. Laten wij daarbij de manier van uitvoering zoo kiezen, dat onze vormen aantrekkingskracht uitoefenen op die bestanddeelen van ons volk, die wij graag bij ons zien.

v. H.

Boksen

Verscheidene lezers van Ontwakend Volk hebben ons gevraagd iets te schrijven over boksen. Wij hebben daarom besloten eenige opstellen aan dezen tak van sport te wijden.

Voor beginners is de vraag, welken stijl te kiezen. Men heeft gehoord van Franschen, Amerikaanschen, Engelschen en Soedanneeschen stijl. Bij het bezoeken van een bioscoop heeft men verschillende bokswedstrijden gezien en opgemerkt dat de bokkers op verschillende wijzen boksten.

Boksen is een zeer moeilijke sport. In deze sport raakt men nooit uitgeleerd, want met elken nieuwen tegenstander komt men weer voor andere vraagstukken te staan. De techniek van het aanvallen en verdedigen is kunstmatig, men put in boksen niet alleen de kracht voor den stoot uit den arm, maar tevens uit den schouder, omdat men den romp altijd min of meer vooruit werpt in de richting van de baan, die men de vuist laat beschrijven. Deze rompwending wordt dan gedreven door het achterste been. Ons lichaamsgewicht wordt dus verplaatst in de richting van den stoot, den tegenstander tegemoet.

Wanneer ge een stoot toebrengt of aanvalt, vraagt u dan steeds af of ge ergens „remt“, ja nog beter „waar rem ik?“ want zelfs de beste bokser werkt zich ergens tegen. De aanval bestaat meestal uit een rechten stoot (Eng. straight hit). Dit is vreemd. De Grieken en Romeinen deden dit nooit, de Engelschen kwamen hiertoe na meer dan een halve eeuw van krachtig en intensief boksleven. Nog vreemder is dat men meestal met den zwaksten arm stoot, wie rechts is stoot dus links.

Nog kunstmatiger als de aanval is de verdediging. Hierbij kiest men niet, als bij den aanval, zelf het oogenblik, doch komt men onverwachts voor de keus zich eruit te redden of getroffen te worden. De natuurlijkste reactie op een stoot is, de neiging om den aanvallenden arm van den tegenstander, dus het oogenblikkelijk gevaar, weg te slaan, door de dreigende vuist weg te slaan, door de dreigende vuist omlaag te slaan of met beide handen te grijpen. Beter is het gevaar tegemoet te gaan met een snelleren tegenaanval of het te ontwijken en onderwijl koelbloedig toe te stooten. Er zijn zeer vele soorten aanvallen en een verwarrend groot aantal mogelijkheden van

verdedigen. De moeilijke techniek vereischt al veel aandacht bij het aanleeren op den stootzak of het verdedigen tegen den van te voren afgesproken aanval van den leeraar.

Hiermede is het echter nog niet uit, zooals bij zuiver technische sporten als roeien, golf enz. Neen. Hier moet deze vaardigheid dienen tot het uitvoeren van de zetten in een opwekkend en ingewikkeld spel, dat veel schranderheid vereischt, wil het op hoog peil staan, en moet men de beweging welke men toepast wel zeer goed in het geheugen hebben, daar nu het „spel” zooveel aandacht vraagt. Maar het moeilijkste komt nog. Een roeier voert zijn slag uit, een schaakspeler bedenkt zet en tegenzet en wordt niet afgeleid, maar de bokser denkt en voert zijn plannen uit in kunstmatige techniek onder de suggestie van gevaar. Om dit laatste wordt nog al eens door niet-boksersden smalend gelachen. Toch is het juist. Gevaar bestaat niet in den boksring, zelfs niet in den wedstrijdring, ook al gebruikt men de lichte 4 oz. handschoenen (ong. 113 gram) en handverbanden. Het gevaar in boksen bestaat uit onbelangrijke verwondingen van voorbijgaanden aard. Men vergelijk eens de ongevallen bij de bokssport met die van rugby, voetbal, hockey, zwemmen, schaatsenrijden, skiën, motorsport, vliegen, enz., enz.

Met behoorlijke handschoenen (14 oz. of 396 gram) van goeden bouw (vooral voor den duim) blijven zoolang het spel niet ruw wordt — fors mag het zijn — zelfs die kleine ongevallen uit.

En toch geeft boksen de suggestie van gevaar. Ik weet uit ervaring dat het werkelijk lijfsgevaar geringer is dan bij gewoon fietsen en toch gevoel ik mij „in gevaar” wanneer ik oefen. Er zullen bokkers zijn die niet zoo aanvoelen, doch ik heb ze niet ontmoet. Iets anders is, dat niet iedereen den moed heeft om te erkennen dat hij bevreesd is.

Mij dunkt, dat de rechtstreeksche aanraking van het wapen van den tegenstander (zijn vuist of handschoen) met ons lichaam, de demoraliseerende uitwerking veroorzaakt, die dan ook essentieel verschilt van die bij het getroffen worden bij het schermen. Terwijl ik het dan ook verstandig acht den handschoen door zware vulling, soepel leer en goeden bouw zoo verzachtend mogelijk te maken, ben ik tegen het gebruik van gezichtsmaskers en lichaambeschermers. Boksen dankt zijn opvoedende waarde juist aan het verdragen van die ontmoedigende, maar overigens onschuldige treffers. Bij colportagestrubbelingen is het wel goed dat wij harde stooten en slagen

incasseeren kunnen en niet bij het eerste gevoel van pijn, het veld aan flinkere kerels overlaten.

De bokser is in den veldslag generaal (tacticus) en soldaat (uitvoerder) tegelijk. Het instinct tot zelfbehoud treedt nu sterk op en het is moeielijk de juiste, kunstmatige techniek te blijven uitvoeren en niet terug te vallen tot de oerbewegingen, waaruit het vuistvechten zich ontwikkeld heeft tot de hoogte, welke het in de eerste helft van de 19de eeuw had bereikt.

Wanneer men zoo maar over de bokssport schrijft, duidt men reeds allerlei groote voordeelen aan, zooals wel geen andere sport ze zoo volledig en met zoo gering gevaar oplevert. Boksen is een spel met velerlei mogelijkheden, dat blijft bekoren, omdat elke nieuwe tegenstander door zijn lichaamsbouw of temperament weer anders werkt, versterkt daardoor ons concentratievermogen (onvermogen tot concentratie is de vloek van onzen tijd) en geeft zoo onze aandacht, even volstrekt afgeleid en daardoor verfrist, aan onzen dagelijkschen arbeid terug. Het boksen leert scherp waarnemen, snel kiezen uit de verwarrend talrijke mogelijkheden van aanval en verdediging en onvervaard en snel uitvoeren. Het leert kalm blijven en onverstoord handelen in gevaar. Het leert ontmoedigingen verdragen en kweekt eveneens zelftucht aan in succes, daar men bijv. niet stooten mag, ja moet teruggaan, wanneer de ander gevallen is, noch in een overwinningsroes de voorzichtigheid vergeten mag tegenover den nog gevaarlijken tegenstander.

Hieronder laten wij wederom enkele oefeningen volgen.

Oef. 1. Den ruglingschen ligsteun aannemen, het lichaam goed gestrekt houden. Rechterknie heffen, zoover mogelijk naar voren. De romp vooral gestrekt houden en niet doorzakken. Zesmaal herhalen met beide beenen.

Oef. 2. Den ruglingschen ligsteun aannemen, beenen gespreid. Nu afwisselend den linker- en den rechterarm omhoog zwaaien. 6 X met beide armen herhalen. Er voor waken dat de romp niet doorzakt.

Oef. 3. Op de knieën liggen en doorzakken tot men op de hielen zit. De romp afwisselend links en rechts zijwaarts buigen, dus niet draaien. Zuiver zijwaarts dus. Men lette erop tijdens de oefening op de hielen te blijven zitten. Men vouwe de handen in den nek.

Oef. 4. Ruggelings op den grond liggen, armen gestrekt langs het hoofd, de knieën zoover mogelijk opgetrokken, voe-

ten plat op den grond. Nu opkomen tot zit waarbij wij de handen om de knieën slaan, zoodat we als het ware heelemaal in elkaar gerold komen te zitten. Langzaam weer teruggaan tot uitgangshouding.

Oef. 5. Als no. 4, doch de armen niet langs het hoofd strekken, doch in den nek vouwen, waardoor de oefening veel zwaarder wordt.

Oef. 6. Zitten in den kleermakerszit, de handen in den nek gevouwen. Nu de armen krachtig zijwaarts strekken en de beenen schuin voorwaarts, waarbij deze echter niet op den grond mogen komen! Men moet deze integendeel zoo hoog mogelijk houden. Zorgt ervoor niet achterover te rollen.

Oef. 7. Op den rug liggen, de armen langs het lichaam omlaag. De beenen loodrecht omhoog heffen, gestrekt, voeten en knieën gesloten houden. Beenen spreiden en in gespreiden toestand langzaam laten zakken tot even boven den grond. Daarna beenen sluiten.

Deze oefening eveneens 6 $\times$ herhalen.

Oef. 8. Ter afwisseling een zeer moeilijke evenwichtsoefening. Het rechterbeen voorwaarts heffen, armen zijwaarts strekken. Langzaam doorzakken met het linkerbeen, tot men op de hiel zit. Deze oefening 3 $\times$ links en rechts herhalen.

W. W.
